

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/33/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123232826
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5123232826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Marty Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci navrhovateľa/ otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko C. XXXX, občana Slovenskej republiky, právne zastúpeného: JUDr. Michalom Roštárom, advokátom so sídlom Pod Brehom 71, 023 54 Turzovka, IČO: 42 225 949, a plnoletého syna: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko C. XXXX, občana Slovenskej republiky, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Ul. 17. Novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 9P/142/2023-231 zo dňa 25. októbra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9P/142/2023-231 zo dňa 25. októbra 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. návrh otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, na zníženie výživného pre maloletého D. B., nar. XX.XX. XXXX, zo dňa 13.7.2023, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 14.7.2023, zo sumy 250 EUR mesačne na sumu 125 EUR mesačne, zamietol a výrokom II. žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení poukázal na návrh, ktorým sa otec domáhal zníženia výživného zo sumy 250 EUR na sumu 125 EUR mesačne, a to od podania návrhu. Návrh odôvodnil tým, že okrem maloletého D. B. je otcom aj plnoletej E. B.. Plnoletá dcéra podala na súd návrh na určenie výživného v sume 400 EUR mesačne. Pri poslednom určení výživného pre maloletého D. výživné plnoletej dcére neplatil. Sama matka detí v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14P 64/2022 uviedla, že výživu plnoletej dcéry zabezpečí sama. Preto v tomto konaní súhlasil s výživným pre maloletého D. v sume 250 EUR. Poberá dôchodok v Českej republike 375,40 EUR mesačne a dôchodok v Slovenskej republike v sume 93,10 EUR. Súčasne podniká ako živnostník a v roku 2022 mal základ dane 1801,40 EUR. Je osoba so zhoršeným zdravotným stavom. Svoje výdavky popísal ako výživné pre maloletého D. 250 EUR, platba na hypotéku 236 EUR, zdravotné poistenie 42,39 EUR, prispieva na bývanie svojej priateľke - električka 45 EUR, kúrenie - kal 200 EUR, drevo 150 EUR, strava 300 EUR, príspevok na cestovné do práce 100 EUR, hygiena 40, ošatenie 50 EUR, obuv 40 EUR, mobil 20 EUR, lieky 10 EUR. Matka dieťaťa má nadštandardnú životnú úroveň, podniká v obchodnej spoločnosti F. B., s.r.o. Aktuálne výživné pre maloletého D. je neprimerane vysoké, nezohľadňuje jeho aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery, a preto navrhol výživné znížiť. V doplňujúcom podaní zo dňa 19. 9. 2023 otec spresnil svoj príjem z podnikania - od júla 2022 do decembra 2022 - čistý príjem v sume 738 EUR a od januára 2023 do septembra 2023 v sume 732,56 EUR. Jeho výdavky predstavujú sumu 548,68 EUR mesačne (bez výživného pre maloletého D.). Poukázal na to, že pri rozvoze manželstva sa matka zaviazala pokrývať potreby plnoletej dcéry. Matka maloletého dieťaťa má vyššiu životnú úroveň, a preto by sa mala podieľať

na jeho výžive vo väčšom rozsahu. Otec má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 %, čo vyplýva z priloženého odborného posudku o invalidite.

2. Matka v písomnom vyjadrení navrhla návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Poukázala na to, že od určenia výživného pre maloletého D. nedošlo k zmene pomerov. Maloleté dieťa je staršie, výdavky sú vyššie s prihliadnutím na infláciu v SR. Výdavky pre maloleté dieťa sa zvýšili minimálne o výšku inflácie, ktorá bola cca 15 - 20 %. Otec sa s maloletým dieťaťom nestretáva, neposkytuje mu vecné plnenia. Vyživovacia povinnosť voči plnoletej dcére mu vyplýva zo Zákona o rodine. Otec pri určovaní výživného pre maloletého D. vedel, že študuje denne na vysokej škole v Českej republike. Výška výživného na plnoletú dcéru doposiaľ nebola určená. Otec maloletého dieťaťa sa vzdal bytu v prospech svojej sestry (čo vyplynulo z konania vedeného na Okresnom súde Žilina sp. zn. 9Pc 12/2023). Okrem toho otec vlastní množstvo nehnuteľností, o čom predložili dôkazy. Matka maloletého dieťaťa ponúkla otcovi dieťaťa (bývalému manželovi) pracovnú príležitosť, kde by si zarobil slušné finančné prostriedky a dokázal by z príjmu platiť výživné na dve deti. Syn študuje v 3. ročníku strednej školy, dosahuje nadštandardné študijné výsledky a je predpoklad, že bude študovať na vysokej škole.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že s návrhom na zníženie výživného pre maloleté dieťa nesúhlasí. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

4. Okresný súd po vykonanom dokazovaní uviedol, že nebol oprávnený skúmať výšku pôvodne zvýšeného výživného v júli 2022, pretože by išlo o nepripustnú reparáciu právoplatného rozhodnutia. Okresný súd skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, t.j. otca, matky a dieťaťa, od predchádzajúcej úpravy výživného do času rozhodovania o návrhu otca na zníženie výživného. Zmena pomerov (ako hmotnoprávny základ pre nové rozhodnutie o výške výživného) musí byť tak závažná (kvalifikovaná), aby bolo možné konštatovať, že pôvodné rozhodnutie pri takto zmenených pomeroch neobstojí. Pri posudzovaní prípadnej zmeny pomerov okresný súd prihliadol aj na vývoj životných nákladov (objektívna okolnosť) od určenia výšky výživného skorším rozhodnutím (od júla 2022) spolu s inými dôvodmi (subjektívnymi okolnosťami na strane účastníkov konania). Rodičia boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 12. júla 2022, sp. zn. 14P 64/2022. V tomto rozhodnutí boli upravené práva a povinnosti k maloletému D. B. na čas po rozvedení manželstva formou súdom schválenej rodičovskej dohody tak, že bol zverený do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 250 EUR mesačne. Takéto výživné aj platí. Otec mal v tom čase aj vyživovaciu povinnosť voči plnoletej E. B., o ktorej súd v konaní o rozvedení manželstva nerozhodoval, pretože už bola plnoletá. Otec v čase rozvodu manželstva vedel, že má dve vyživovacie povinnosti - voči maloletému D. a aj plnoletej E. B., ktorá študovala a aj študuje v prezenčnej forme vysokú školu. Plnoletá E. B. v čase rozvodu manželstva a aj v súčasnosti sa pripravuje na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole prezenčnou formou. Nie je schopná samostatne sa živiť, okrem iného sa lieči na závažné ochorenie, takže prípadná doplnková brigádnická činnosť je limitovaná, ak nie vylúčená. Otec o tejto skutočnosti vedel. Akákoľvek dohoda medzi rodičmi, že si otec nebude plniť vyživovaciu povinnosť voči plnoletej E., nebola preukázaná (matka ju popiera) a ak by aj bola jej existencia preukázaná, je absolútne neplatná, nezakladá žiadne práva a povinnosti rodičom ani vzdanie sa vyživovacej povinnosti zo strany plnoletej dcéry. Okresnému súdu sa javia takéto právne a skutkové „konštrukcie“ ako hlavný dôvod, ktorým otec preukazuje zmenu pomerov. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti po rozvedení manželstva a musí hradiť sama všetky výdavky na bývanie 320 EUR mesačne, v čase rozvodu tieto výdavky hradila s manželom na polovicu. Príjmy matky sa v zásade nezmenili, od 1. 10. 2023 si začala vyplácať odmenu konateľä 1000 EUR mesačne.

5. Matka v súčasnosti aj v roku 2022 poberá prídavok na dieťa a uplatňuje si daňový bonus. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok), môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017). Daňový bonus je forma daňového zvýhodnenia rodičov vyživovaných nezaopatrených detí, ktorí dosahujú aktívne príjmy. O daňový bonus sa znižuje daň. Aj tento príjem rodiča, ktorý si uplatňuje daňový bonus, môže slúžiť na čiastočné uhrádzanie

odôvodnených potrieb maloletých detí. Okresný súd na tieto príjmy matky pri posudzovaní návrhu otca na zníženie výživného prihliadol tak, že neodôvodňujú zníženie výživného pre maloleté dieťa. Zvýšením prídavku na dieťa na sumu 60 EUR a zvýšením uplatňovanej výšky daňového bonusu síce došlo ku kompenzácii zvýšených životných nákladov, avšak iba sčasti, keďže tieto sumy nepokryli zvýšenie životných nákladov v celom rozsahu. Okresný súd poukázal aj na rozhodovaciu prax súdu druhej inštancie, podľa ktorej výška príjmu "druhého" rodiča (spravidla rodiča, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti - v konkrétnom prípade matky) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti výživou povinnej osoby (v tomto prípade otca) len veľmi okrajovo (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 30.4.2019, sp. zn. 10CoP/22/2019). Aj keď sa príjem matky zvýšil od 1.10.2023 (odmena konateľa, ktorá ešte nebola vyplatená), okresný súd túto skutočnosť vyhodnotil tak, že nemá vplyv na určenú výšku výživného otca pre maloleté dieťa. Je pozitívne, že matka popri starostlivosti o maloleté dieťa a sčasti aj plnoleté dieťa, ktoré má vážnu diagnózu, pracuje - podniká (otec jej v zásade s výchovou maloletého syna významne nepomáha) a môže lepšie uspokojovať jeho odôvodnené potreby. Bolo by v rozpore so základnými zásadami rodinného práva, ak by v konkrétnom prípade zvýšenie príjmu matky oproti júlu 2022 malo za následok zníženie výšky vyživovacej povinnosti otca. Ak by okresný súd takýto prístup k veci prijal, z úsilia matky dosahovať čo najvyšší príjem by profitoval čiastočne aj otec, a to znížením jeho vyživovacej povinnosti.

6. U maloletého dieťaťa k zásadnejším pomerom nedošlo. Pribudli výdavky na liečbu parézy a zvýšili sa výdavky najmä na stravu a oblečenie, čo okresný súd ustálil od júla 2022 o cca 80 - 100 EUR mesačne. Otec sa po rozvode manželstva odsťahoval zo spoločného domu od manželky, kde prispieval na domácnosť 160 EUR mesačne (polovica nákladov). V súčasnosti býva u priateľky, ktorej prispieva na bývanie 100 EUR mesačne, teda mu poklesli výdavky na bývanie o cca 60 EUR mesačne. Platí polovicu splátky hypotekárneho úveru. Nepatrne sa mu zvýšil invalidný dôchodok vyplácaný na Slovensku a v Českej republike. Otec po rozvode manželstva začal podnikat' a príjem z podnikania a rôznej inej činnosti má cca 500 - 600 EUR mesačne (túto skutočnosť otec sám potvrdil vo výpovedi). Jeho príjem sa teda oproti júlu 2022 podstatne zvýšil a finančne mu má pomáhať sestra z G.. K iným podstatným zmenám u otca nedošlo. Otec je invalidný, ale percento invalidity je len 50 %. Schopnosť čiastočne vykonávať zárobkovú činnosť mu zostala zachovaná. Životné náklady najmä od júla 2022 vzrástli podstatne, osobitne náklady na energie a potraviny, čo okresný súd zobral do úvahy.

7. Okresný súd tak dospel k záveru, že:

- od určenia výživného pre maloleté dieťa uplynula krátka doba (výživné bolo určené v júli 2022),
- príjem matky sa zvýšil (vyplácanie odmeny konateľa), ale až od 1.10.2023, čo je žiaduce, aby mohla synovi uspokojovať lepšie jeho odôvodnené potreby - aj plnoletej dcéry, ktorá ešte nie je schopná samostatne sa živiť,
- výdavky na bývanie pre seba a deti hradí v celom rozsahu matka po odchode bývalého manžela zo spoločnej domácnosti,
- zvýšili sa odôvodnené potreby maloletého dieťaťa o cca 80 - 100 EUR mesačne,
- otcovi sa podstatne zvýšil príjem o 500 až 600 EUR mesačne - začal podnikat' a nepatrne sa mu zvýšili aj dva invalidné dôchodky,
- otcovi sa znížili výdavky na bývanie o cca 60 EUR,
- výrazne vzrástli životné náklady pre maloleté dieťa (najmä strava, oblečenie, služby),
- otcovi nepribudla vyživovacia povinnosť, len si ju po rozvode manželstva protiprávne neplnil - existovala aj v čase, keď sa rodičia dohodli na výživnom pre maloletého D.,
- maloleté dieťa sa v roku 2023 začalo liečiť na neurologické ochorenie, teda nedošlo k takej zmene pomerov na strane otca, matky a maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného pre maloleté dieťa. Inú podstatnú zmenu pomerov u účastníkov konania okresný súd v rámci dokazovania nezistil. Aj keď sa dieťa blíži veku dospelosti a nie je nevyhnutná osobná starostlivosť ako u dieťaťa nižšieho veku, predsa len matka zabezpečuje dieťaťu bývanie, stravu a ďalšie potreby. Otec sa na tejto starostlivosti vôbec nepodieľa, iba niekedy synovi zatelefonuje. Aj tento nižší rozsah starostlivosti o maloleté dieťa zo strany matky treba považovať (sčasti) za plnenie vyživovacej povinnosti. Aj matka má voči maloletému dieťaťu vyživovaciu povinnosť vo finančnom vyjadrení, tá je však menšia ako u otca, lebo matka si vyživovaciu povinnosť plní aj osobnou starostlivosťou. Otec musí v prvom rade uspokojiť potreby svojho dieťaťa a svoje výdavky tomu prispôbiť.

8. Pri rozhodovaní o návrhu otca bral okresný súd v prvom rade do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Zníženie výživného nikdy nie je v záujme dieťaťa a malo by byť celkom výnimočným

rozhodnutím (ultima ratio), ak sa pomery zmenia tak radikálne, že nemožno spravodlivo požadovať od povinného rodiča plnenie vyživovacej povinnosti v určenom rozsahu. Potreby vyvíjajúceho sa dieťaťa totiž prirodzene a neustále rastú. Rastú aj životné náklady. Je prvoradou povinnosťou povinného rodiča, aby zabezpečil potreby dieťaťa v potrebnom rozsahu. Rozhodnutím o znížení výživného sa znižuje životná úroveň maloletého dieťaťa, čo nie je v jeho záujme. Preto je nevyhnutné dôkladne preukázať všetky skutočnosti, ktoré by takéto rozhodnutie odôvodňovali, najmä dopad na maloleté dieťa a uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb. Dôvody, pre ktoré je možné znížiť vyživovaciu povinnosť, musia spĺňať najmä kritérium objektívnej nemožnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť povinným rodičom, a to ani pri náležitej snahe tohto rodiča a vyčerpaní všetkých dostupných možností, ktoré umožňujú plniť si doterajší rozsah vyživovacej povinnosti. Dopad zníženia výživného na dieťa by bol veľmi nepriaznivý a otec si musí uvedomiť, že v budúcnosti bude potrebné výživné aj zvýšiť, pretože odôvodnené potreby dieťaťa prirodzene rastú. U otca nebola preukázaná objektívna nemožnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v doterajšej výške. Keďže okresný súd v rámci vykonaného dokazovania nezistil takú zmenu pomerov u otca, matky a maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

9. Proti tomuto rozsudku podal otec cestou právneho zástupcu odvolanie v celom rozsahu, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to najmä z dôvodu, že súd prvej inštancie absolútne nezohľadnil tú skutočnosť, že ten istý súd zároveň v ďalšom konaní rozhodoval o druhej vyživovacej povinnosti otca na plnoletú dcéru; z dôvodu nadštandardných príjmových pomerov matky ako jedinej konateľky a spoločníčky obchodnej spoločnosti, v ktorej je zamestnaná; z dôvodu absencie nárastu potrieb mal. syna ako aj neurčitosť takéhoto nárastu z dôvodu rozporných vyjadrení matky; a napokon z dôvodu nepatrného navýšenia príjmu otca, nakoľko aj pred ohlásením živnosti si privyrábal v určitom rozsahu. Súd prvej inštancie nebral v úvahu ustálenú rozhodovaciu činnosť v otázke možnosti určenia výživného v rozsahu 25 % až 30 % preukázaného čistého príjmu povinného rodiča a zároveň nebral v úvahu životnú úroveň matky ako osoby, ktorá podniká prostredníctvom obchodnej spoločnosti dosahujúcej ročný obrat v sume 380.000,- € (v zmysle daňového priznania za rok 2022). Skutkový stav ustálený v napadnutom rozhodnutí nemá oporu vo vykonanom dokazovaní najmä v súvislosti s vedením iného konania na Okresnom súde Žilina o určenie vyživovacej povinnosti otca A. B. na plnoletú dcéru E. pod sp. zn.: 9Pc/12/2023 a v súvislosti s preukázaním dôvodnosti navýšenia výdavkov na mal. syna D. od posledného zisťovania a rozhodovania ako i v súvislosti s preukázaním dôvodnosti vynakladania výdavkov na potreby mal. syna v súvislosti s jeho zmeneným zdravotným stavom. Súd prvej inštancie vedel, že na OS Žilina prebieha konanie o určenie vyživovacej povinnosti na plnoletú dcéru E. pod sp. zn.: 9Pc/12/2023, ktorá sa domáhala určenia výživného mesačne v sume 400,- €, pričom otec preukázateľne v takejto výške výživné na plnoletú dcéru neplatil a ani pred tým v takejto výške výživné na plnoletú dcéru nemal súdom určené ani s matkou či dcérou dohodnuté. Napriek uvedenému túto skutočnosť nezohľadnil. V predmetnej veci OS Žilina vydal aktuálne dňa 06.12.2023 rozsudok, ktorým priznal plnoletej dcére Barbore vyživovaciu povinnosť voči otcovi v sume 250,- €. V tejto súvislosti otec osobitne poukazuje na č.l. 44 spisu 14P/64/2022, kde v zázname z prvého informačného stretnutia ani matka ani otec neuvádzajú žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

10. Otec ďalej namietal ustálenie zvýšenia výdavkov syna od júla 2022 o cca 80 – 100 € mesačne. Na pojednávaní dňa 25.10.2023 sa matka vyjadrila k jednotlivým výdavkom mal. syna D. tak, že celkovo tieto predstavovali sumu 471,- € s tým, že tieto mali narásť oproti poslednému určeniu v konaní pred býv. OS Čadca sp. zn.: 14P/64/2022 o cca. 50,- €, čo by predstavovalo sumu 421,- €. Matka však v rozvodovom konaní vo svojom návrhu tvrdila výdavky na mal. syna v celkovej sume 250,- až 300,- € a v jej vyhlásení k pomerom zo dňa 07.07.2022 tvrdila výdavky na mal. syna celkovo mesačne v sume 300,- €. S touto disproporciou v tvrdeniach matky sa súd prvej inštancie náležite nevyporiadal a to napriek tomu, že mal predmetný spis pripojený a rovnako ho aj oboznamoval. Nie je zrejmé, či došlo k navýšeniu nákladov na mal. syna, alebo matka pristúpila k účelovým a tendenčným skutkovým tvrdeniam, aby dosiahla zamietnutie návrhu. Súd prvej inštancie ustálil na strane mal. syna D. zhoršenie zdravotného stavu, na čo mu postačovali len skutkové tvrdenia matky a predložený jednorazový výdavok s tým, že matka nepredložila žiadne relevantné doklady o liečbe mal. syna, o navrhovaných liečebných opatreniach či už hrazených poisťovňou alebo nie a o pravidelnom uhrádzaní týchto nákladov matkou. Otec rovnako rozporuje tú skutočnosť, že matka podniká prostredníctvom obchodnej spoločnosti F. B., s.r.o., IČO: 50 196 707, dosahujúcej ročný obrat v sume 380.000,- € v zmysle daňového priznania za rok 2022, pričom matka je v tejto spoločnosti jediným konateľom, jediným spoločníkom a jediným zamestnancom, pričom

v predmetnom konaní nebolo tvrdené matkou, že by bola iná osoba konečným užívateľom výhod. Matka bola nútená s účinnosťou od 01.10.2023 si začať vyplácať odmenu konateľa mesačne v sume 1.000,- €, avšak ani pod ťarchou tejto novej skutočnosti matka, ani v predmetnej veci, ani vo veci OS Žilina pod sp. zn.: 9Pc/12/2023 dostatočne a hodnoverne neozrejmila, v akej výške sú jej celkové mesačné príjmy z jej podnikateľskej činnosti prostredníctvom predmetnej obchodnej spoločnosti. V porovnaní s otcom, ktorý poberá z Českej republiky a na Slovensku celkovo invalidný dôchodok 478,- € a privyrába si 500,- € až 600,- € ako SZČO od augusta 2022, pred tým brigádne mesačne 300,- až 400,- €, je to značný nepomer, s ktorým sa však súd prvej inštancie nevyporiadal. Súd prvej inštancie konštatoval nárast príjmových pomerov otca v dôsledku jeho živnosti s účinnosťou od augusta 2022, avšak prehliadol, že otec aj v konaní pred OS Žilina 9Pc/12/2023 uviedol, že pred tým mal len invalidné dôchodky a že si privyrobil 300 až 400 € brigádnicke. V rámci nesprávneho právneho posúdenia otec namieta, že súd prvej inštancie nebral v úvahu zaužívanú súdnu prax určovania výživného povinnému rodičovi v rozsahu 25 % až 30 % preukázaného čistého príjmu povinného rodiča a zároveň nebral v úvahu príjmové pomery matky, ktoré výrazne prevyšujú príjmové pomery otca. V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov mu malo byť zo zisteného príjmu 478,- € z invalidného dôchodku z ČR a na Slovensku a zo SZČO mesačne v sume 500,- € až 600,- €, teda celkovo max. 1.078,- €, určené výživné max. na obe jeho deti v sume 323,40 €, pričom v súčasnosti má určené výživné v sume 500,- € na obe mal. deti, čo predstavuje výraznú disproporciu oproti sudcovskej praxi. Nakoľko súd prvej inštancie sa vyporiadal s touto otázkou nedostatočne a nevyhovel návrhu otca na zníženie výživného, žiadal otec znížiť výživné na mal. syna D. na novú sumu 125,- €.

11. H. D., ktorý v priebehu odvolacieho konania nadobudol plnoletosť, vo vyjadrení k podanému odvolaniu cestou právneho zástupcu uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné a správne. Od poslednej úpravy práv a povinností ku synovi D. B. neuplynul ani rok, keďže posledná úprava bola v konaní 14P/64/2022 pred Okresným súdom Čadca, kde sa otec dobrovoľne zaviazal platiť na syna výživné v sume 250 €. Od tohto rozsudku otec nepreukázal akúkoľvek zmenu pomerov na jeho strane, či už na strane výdavkov alebo na strane príjmov. Práve naopak, zo strany otca sa javí, že jeho príjmy sú momentálne vyššie, ako mal v čase, kedy rozhodoval Okresný súd Čadca, pretože vykonáva prácu na čierno, nie všetku prácu fakturuje a berie za túto prácu hotovosť, čiže jeho príjmy nie sú premietnuté do daňových priznaní. Okrem toho disponuje invalidným dôchodkom z ČR a file_0.jpg

file_1.wmf

invalidným dôchodkom zo Slovenskej republiky.file_2.jpg

file_3.wmf

Ak otec argumentuje tvrdením, že v čase, kedy rozhodoval Okresný súd Čadca v konaní 14P/64/2022, neplatil výživné na plnoletú dcéru, tak takýto argument neobstojí, pretože otec vedel, že má vyživovaciu povinnosť aj voči plnoletej dcére a že táto vyživovacia povinnosť zaniká v zmysle Zákona o rodine až v čase, kedy plnoleté dieťa je schopné samo sa živiť, a preto ďalšie argumentácie, ktoré použil v tomto konaní 9P/142/2023, sú výmysly, ktoré nemajú akékoľvek opodstatnenie. Ak otec tvrdí, že príjmy jeho bývalej manželky, ktorá je konateľkou a spoločníčkou H. F. B., H., IČO: 50196707, sú omnoho vyššie ako jeho a táto spoločnosť dosahuje obrat 380 000 €, tak uvádza, že obrat nie je zisk. Po ďalšie, ak otec poukazuje aj na veľkosť príjmu matky, tak matka si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní. Matka zabezpečuje vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k synovi D., ako aj vo vzťahu k plnoletej dcére E.. Plnoletá dcéra E. bola financovaná len zo strany matky. Až po tom, čo sudca v konaní o výživné na plnoletú dcéru uviedol, že otec sa dopúšťa trestného činu, keď neplní výživné, začal otec posilať výživné na plnoletú E. vo výške 30 % životného minima. To znamená, že matka sa sama stará o výživu nielen D., pretože výživné vo výške 250 € nepokryje náklady, ktoré sú spojené s teraz už plnoletým D., ale v plnom rozsahu sa starala aj o výživu E., kedy ju podporovala v štúdiu na vysokej škole, platila jej všetky výdavky spojené s internátom, cestovaním do školy do E., všetkými špeciálnymi pomôckami, ako aj ju podporovala v čase, kedy mala E. závažné onkologické ochorenie. Otec sa s deťmi nestretáva, nie je im žiadnou podporou a oporou, nedal im žiadny darček či už na narodeniny alebo na meniny. Otec sa vzdal svojho majetku, ktorý mal zdediť v Českej republike, bezodplatne v prospech svojej sestry. Otec si žije nadštandardným spôsobom života. Každý deň chodí do práce, kde vykonáva stavebnú činnosť, ktorú však v úmysle ukrátiť svoje deti na platení výživného vykonáva zvyčajne len v hotovostných platbách bez akýchkoľvek účtovných dokladov, čím jednak ukracuje štát, že vykonáva prácu na čierno, ako aj sa

snaží vzbudiť dojem súcitu na strane súdu z dôvodu jeho invalidity. Je videný každý deň ako ide do práce a večer každý deň ako ide z práce, pričom týchto stavieb má po okolitých obciach nespočetne veľa, čo bolo preukázané aj listinnými dôkazmi, ako aj výsluchmi svedkov. Nie je dôvod na zníženie výživného, pretože D. je už plnoletý, je vo veku, kedy sú jeho životné náklady vyššie a je predpoklad, že D. sa bude pripravovať na vysokoškolské štúdium, čiže výdavky s D. budú omnoho vyššie. Na základe uvedeného žiadal rozhodnutie okresného súdu ako skutkovo a právne správne potvrdiť.

12. Na doručené vyjadrenie k odvolaniu otec písomne nereagoval.

13. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa odvolací súd cez úpravu v ust. § 387 ods. 1, 2 CSP stotožnil.

14. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v jeho písomnom vyhotovení, krajský súd za aplikácie § 387 ods. 1, 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005 nie je pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP (do 30.06.2016 cez § 219 ods. 2 OSP) na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu.

15. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie otca nemožno vyhodnotiť ako dôvodné. Odvolací súd poukazuje na to, že na základe návrhu otca bolo predmetom konania zníženie výživného, ktoré otec platí na syna D. vo výške 250 eur mesačne. Okresný súd tak vecne správne posudzoval, či od posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného. Zvýrazňuje krajský súd, že podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine sú obidvaja rodičia povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť aj na odôvodnené potreby oprávneného. Okresný súd všetky tieto okolnosti zohľadnil a s jeho závermi sa odvolací súd stotožnil. Pokiaľ otec namietal, že v súbežne prebiehajúcim konaní sa rieši jeho vyživovacia povinnosť na dcéru E., uvádza krajský súd, že vyživovacia povinnosť otca k dcére E. nepredstavuje žiadnu zmenu pomerov. Otec mal vyživovaciu povinnosť k dcére aj v čase, keď sa rozhodovalo o jeho vyživovacej povinnosti vo vzťahu k synovi D.. Na tejto skutočnosti nič nemení okolnosť, či a v akom rozsahu si otec túto povinnosť voči dcére E. plnil. Akákoľvek dohoda, ktorou by mala byť otázka vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére E. riešená medzi otcom a matkou, na túto zákonnú vyživovaciu povinnosť otca voči dcére nemá žiadny dopad. Čo sa týka námietok otca vo vzťahu k výške príjmu matky, odvolací súd uvádza, že výšku výživného je potrebné vo všeobecnosti určiť tak, aby zodpovedala možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča za súčasného zohľadnenia možností a schopností druhého z rodičov, teda matky. Zároveň je však nevyhnutné na strane matky zohľadniť aspekt jej osobnej starostlivosti o deti a náklady, ktoré sú s tým na strane matky spojené. Ako vecne správne konštatoval súd prvej inštancie, po odchode zo spoločnej domácnosti matka sama znáša náklady na chod domácnosti a okrem toho deťom poskytuje osobnú starostlivosť, ktorá zo strany otca poskytovaná nie je. Odvolací súd tak vníma rozdielnu výšku príjmov matky a otca, ktorá otázka však pri zohľadnení miery osobnej starostlivosti matky o syna a pri zohľadnení výdavkov spojených s bývaním, ktoré je potrebné v primeranej miere zohľadniť aj vo vzťahu k synovi D., nie je otázkou rozhodujúcou pre určenie výšky výživného otca na syna. Samotný rozdiel v príjmoch matky a otca neodôvodňuje zníženie výživného na syna D., ktorého zníženia sa otec konaní domáhal. Krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého výška príjmu druhého rodiča (v tomto prípade matky) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti otca len veľmi okrajovo.

16. Pokiaľ otec v podanom odvolaní namietal ustálenie výšky aktuálnych výdavkov syna D., uvádza odvolací súd, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o zvýšení výdavkov na liečbu, na stravu a oblečenie v kontexte všeobecného rastu životných nákladov. Aj vo vzťahu k tejto otázke považuje odvolací súd za potrebné zvýrazniť, že predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného, vo vzťahu ku ktorej otázke by bolo relevantné, pokiaľ by v konaní bolo zistené, že na strane syna D. došlo k poklesu jeho odôvodnených výdavkov, čo však v konaní zistené nebolo. Zároveň je namieste v zhode s okresným súdom poukázať na zvýšený príjem otca, ktorému sa zvýšili vyplácané invalidné dôchodky a začal podnikáť, čím sa jeho príjem oproti času rozhodovania o vyživovacej povinnosti v júli 2022 zvýšil o cca 600 eur mesačne. Okrem toho v konaní vyvstala aj otázka ďalších príjmov otca získaných prácou načierno (čestné prehlásenie z č.l. 122). V kontexte uvedeného tak odvolací súd námietku otca o neprimeranej výške stanoveného výživného v pomere k jeho príjmom nevyhodnotil ako dôvodnú. V zmysle ustálenej judikatúry platí, že pri posudzovaní zákonom stanovených východísk na určenie výšky výživného sa vždy postupuje diferencovane s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého posudzovaného prípadu. V prejednávacom prípade odvolací súd po zohľadnení všetkých okolností, vrátane vyživovacej povinnosti určenej v inom súdnom konaní na dcéru E., dospel k záveru, že výživné stanovené na syna D. pôvodným rozhodnutím na sumu 250 eur mesačne je výživným, ktorej aj aktuálne možné vyhodnotiť ako určené v správnej výške, zodpovedajúce odôvodneným potrebám oprávneného syna D. a schopnostiam a možnostiam povinného otca.

17. Na základe uvedených zhodnotení pristúpil krajský súd podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP k potvrdeniu odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, s tým, že krajský súd v podrobnostiach odkazuje na vecne správne závery okresného súdu.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.